

Efekt platné právní úpravy v ČR na zdravotní způsobilost řít motorová vozidla a vykonávat vybrané profese po implantaci CIED

MIROSLAV MĚŠŤAN

LÉKAŘSKÁ FAKULTA V HRADCI KRÁLOVÉ, UNIVERZITA KARLOVA

XXXII. VÝROČNÍ SJEZD ČESKÉ KARDIOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI,
VÝSTAVIŠTĚ, BRNO, 4.-7. 5. 2024

Složitost právní úpravy a aktéři procesu

- **Nařízení Komise EU,
Evropského parlamentu a
Rady**

- **Zákony**

většina z 200 poslanců, většina z 81
senátorů,
podpis prezidenta republiky

- **Nařízení vlády**

- **Vyhlášky ministerstev**

(největší potenciál pro ovlivnění
odbornou komunitou)

- ❑ žadatel o řidičské oprávnění nebo řidič
- ❑ posuzující lékař = lékař se specializovanou odborností v oboru všeobecné praktické lékařství nebo praktické lékařství pro děti a dorost, poskytovatel pracovnílékařských služeb
- ❑ odborný lékař – např. kardiolog
- ❑ správní orgán – obecní úřad obce s rozšířenou působností, vede registr řidičů
- ❑ registrující správní orgán – zdravotní odbor krajského úřadu, který registroval posuzujícího poskytovatele zdravotních služeb
- ❑ Policie ČR – může po řidiči vyžadovat doklad o zdravotní způsobilosti

Obecný princip platné právní úpravy ve vztahu ke zdravotní způsobilosti k dané činnosti

Zákon 373/2011 sb. o specifických zdravotních službách, Hlava IV, §41 b), c), d)

§43 (7, 8)

§44 (8)

Zdravotní způsobilost (ZZ) se zjišťuje:

- pro potřebu a na žádost správních orgánů,
- na vyžádání pacientem,
- v rámci pracovnělékařských služeb.

ZZ se v průběhu života dynamicky mění a právní úprava na tento fakt reaguje následujícím způsobem:

- vyžaduje její zhodnocení vždy před získáním ZZ
- stanovuje situace, kdy je třeba znovu ověřit ZZ:
  - nahodile
  - periodicky (chronicky nemocní, profesní průkaz atp.)
- v období zvýšené pravděpodobnosti zhoršení zdravotního stavu zavádí PERIODICKÝ PŘEZKUM ZZ

Skončení platnosti posudku o ZZ nebo vznik potřeby ověřit ZZ vede **AUTOMATICKY KE ZTRÁTĚ ZZ!**

Žadatel o řídičské oprávnění nebo vlastník řídičského oprávnění musí (zpravidla na své náklady) činit **aktivní kroky pro získání a udržení platnosti** vyjádření o ZZ.

Pokud se posuzovaný odmítne podrobit posouzení nebo se nedostaví, ztrácí ZZ k posuzované činnosti.

Je třeba provést záznam do zdravotnické dokumentace!

Procedurální záležitosti - povinnost informovat a účinnost rozhodnutí

Zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu) §85, §86

Zákon č. 373/2011 Sb. o specifických zdravotních službách, §43 (8)

Právo hovoří o jasném formulačním znění závěrů posudků, kdy osoba je:

- a) zdravotně nezpůsobilá
- b) zdravotně způsobilá s podmínkou (technická úprava vozidla, kompenzační zdravotnický prostředek nebo jiná omezení – např. termín a druh dalšího zdravotního přezkumu)
- c) zdravotně způsobilá

Účinnost závěru podle písmen a) a b) je **OKAMŽITÁ**.

Závěr podle písmen a) a b) oznámí lékař jakékoli odbornosti NEPRODLENĚ tuto skutečnost:

- pacientovi,
- posuzujícímu lékaři,
- obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností (trvalé bydliště či místo studia), zasílá kopii posudku o ZZ.

Legislativa vyžaduje písemnou formu oznámení. Je třeba vyžadovat podpis posuzovanou osobou.

Při odmítnutí podpisu postupovat podobně jako u negativního reverzu – podepíše lékař, svědek a zapíše poznámku, že posuzovaný odmítl podpis dokumentu.

Nové posouzení lze provést **nejdříve po 90 dnech** od vydání předchozího platného posudku.

Procedurální záležitosti - periodičita prohlídek

Zákon č. 361/2000 Sb. o
provozu na pozemních
komunikacích a o změnách
některých zákonů (zákon o
silničním provozu)

§87

Posudek může být **časově omezený** – např. u profesního průkazu na 2 roky, u profesionálů > 50 let na 1 rok.

Pro účely posouzení dalšího trvání je pacient povinen se dostavit na vyzvání poskytovatele nebo jiné oprávněné osoby.

Pravidelné prohlídky má:

1. Řidič vozidla s výstražným světlem (modrým světlem, modrým + červeným světlem, popř. zvukovým výstražným znamením)
2. Řidič, který řídí vozidlo v pracovněprávním vztahu a řízení vozidla je druh práce sjednaný v pracovní smlouvě (*NIKOLIV* tzv. „referentské řízení“)
3. Řidič, u kterého je řízení motorového vozidla předmětem samostatné výdělečné činnosti (OSVČ)
4. Držitel řidičského oprávnění C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D nebo D+E a T
5. Držitel osvědčení pro učitele řidičů pro výcvik v řízení motorových vozidel

Pravidelná prohlídka závislá na věku posuzovaného:

- před 65. a 68. rokem,
- po 68 letech věku každé 2 roky (70, 72, 74... let) – nejpozději v den narozenin.

Vyhláška 277/2004 Sb. o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel...

Vyhláška 277/2004 Sb. o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel, zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel s podmínkou a náležitosti lékařského potvrzení osvědčujícího zdravotní důvody, pro něž se za jízdy nelze na sedadle motorového vozidla připoutat bezpečnostním pásem (vyhláška o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel)

§6, d)

Vyhláška krom vlastního textu má 3 přílohy.

Pokud je posuzovaná osoba v soustavné péči jiného lékaře nebo klinického psychologa pro nemoc uvedenou v příloze č. 3 nebo jinou nemoc vylučující či omezující ZZ k řízení motorových vozidel, je nezbytné ODBORNÉ VYŠETŘENÍ.

Příloha č. 3 – **Nemoci, vady, nebo stavy, které vylučují nebo podmiňují zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel**

- Vady zraku
- Vady sluchu
- Nemoci a vady svalové a kosterní soustavy
- Nemoci a vady oběhové soustavy**
- Nemoc diabetes mellitus
- Nemoci a vady nervové soustavy
- Nemoci a vady nebo stavy způsobující duševní poruchy
- Nemoci a vady způsobené závislostí na alkoholu
- Nemoci a vady spočívající v závislosti na požívání psychoaktivních látek, léčiv nebo kombinací
- Nemoci a vady způsobenou vážnou nedostatečností ledvin
- Stavy související s transplantací orgánu nebo umělého implantátu
- Další nemoci, vady a stavy

Vyhláška 277/2004 Sb. o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel...

Řidiči skupiny 1:

Žadatelé a držitelé řidičských oprávnění skupin vozidel AM, A1, A2, A, B1, B a B+E

(malé motocykly až motocykly s velkým výkonem, tříkolky, čtyřkolky, osobní automobily do 3500 kg hmotnosti s kapacitou do 8 osob a přípojným vozidlem – hmotnost soupravy nesmí přesáhnout 4250 kg)

Řízení pro SOUKROMÉ ÚČELY!

Řidiči – referenti, řemeslník dopravující sebe a materiál na místo zakázky...

Řidiči skupiny 2 = **profesionálové**:

1. Řidič vozidla s výstražným světlem (modrým, modrým + červeným), popř. zvukovým výstražným znamením
2. Řidič, který řídí vozidlo v pracovněprávním vztahu a řízení vozidla je druh práce sjednaný v pracovní smlouvě
3. Řidič, u kterého je řízení motorového vozidla předmětem samostatné výdělečné činnosti
4. Držitel řidičského oprávnění C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D nebo D+E a T
5. Držitel osvědčení pro učitele řidičů pro výcvik v řízení motorových vozidel

Nemoci a vady oběhové soustavy s důrazem na poruchy srdečního rytmu a jejich léčbu

VYLUČUJÍCÍ

zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel jsou nemoci, vady nebo stavy způsobující náhlé selhání kardiovaskulárního systému tak, že **může nastat náhlá porucha mozkových funkcí, která je nebezpečná pro provoz na pozemních komunikacích**, a to zejména:

Řidiči skupiny 1 – výběr se vztahem k arytmiím a CEID:

- neúčinně léčené závažné srdeční arytmie (poruchy srdečního rytmu),
- srdeční selhávání ve funkční třídě **IV** NYHA klasifikace,
- stavy vyžadující mechanickou podporu srdeční činnosti

Řidiči skupiny 2 – výběr se vztahem k arytmiím a CEID:

- vše, co platí pro skupinu 1, a dále

- závažná onemocnění srdce, cév nebo chlopní včetně vrozených ve funkční třídě **III a IV** NYHA,
- stavy po implantaci kardioverteru-defibrilátoru**

Nemoci a vady oběhové soustavy s důrazem na poruchy srdečního rytmu a jejich léčbu

kteře ovlivňují bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a u kterých lze žadatele nebo řidiče uznat za zdravotně způsobilé k řízení motorového vozidla pouze na základě závěrů odborného vyšetření, a to s výjimkou nemocí uvedených v položce s výčtem vylučujících nemocí či stavů pro příslušnou skupinu, zejména:

Řidiči skupiny 1 - výběr se vztahem k arytmiím a CEID :

- ❑ **stavy po implantaci kardioverteru-defibrilátoru a trvalá kardiostimulace** s výjimkou nekomplikovaných nebo nezávažných stavů, kde odborné vyšetření provede posuzující lékař;
pravidelná lékařská kontrola zdravotního stavu je podmínkou zdravotní způsobilosti vždy,
- ❑ závažná onemocnění srdce, cév nebo chlopní včetně vrozených ve **funkční třídě III NYHA klasifikace a závažné poruchy srdečního rytmu,**
- ❑ **léčená kardiovaskulární onemocnění spojená s rizikem náhlé ztráty vědomí,** například závažné kardiomyopatie, velká aneurysmata hrudní nebo břišní aorty, závažné chlopní vady nebo vrozené srdeční vady.

Řidiči skupiny 2 - výběr se vztahem k arytmiím a CEID :

- ❑ **s výjimkou stavu po implantaci ICD** vše, co platí pro skupinu 1

Jiná profesní omezení způsobená poruchami srdečního rytmu anebo implantací CEID

STRUČNÝ PŘEHLED PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ
A VÝBĚR POSTIŽENÝCH ČINNOSTÍ

Ostatní limitace nemocných s arytmiemi a po implantaci CEID (1)

Ozbrojené složky včetně vojenského letectví, bezpečnostní sféra:

z pohledu oběhového systému je **rozhodující limitace kapacity pro zátěž,**

přítomnost CEID VYLUČUJE zdravotní způsobilost

- Vyhláška 226/2019 Sb. Ministerstva vnitra o zdravotní způsobilosti ke službě v bezpečnostních sborech
- Vyhláška 444/2008 Sb. Ministerstva vnitra o zdravotní způsobilosti uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele a strážníka obecní policie
- Vyhláška 357/2016 Sb. Ministerstva obrany o zdravotní způsobilosti k výkonu vojenské činné služby

Oblast civilního letectví:

- ICD VYLUČUJE zdravotní způsobilost,**
- závažné poruchy rytmu se zvýšenou pravděpodobností synkopy VYLUČUJÍ zdravotní způsobilost,**
- přítomnost PM** vyžaduje speciální odborné posouzení autoritou, která má oprávnění posuzovat zdravotní způsobilost pro sféru civilního letectví

Zvýšené nároky jsou na:

- **piloty** (rozdělení do více skupin),
- **vybraný letištní personál,**
- **vedoucí letového provozu.**
- Nařízení Komise (EU) č. 1178/2011 a související předpisy

Ostatní limitace nemocných s arytmiemi a po implantaci CEID (2)

Vnitrozemská plavba – zdravotní způsobilost člena posádky plavidla:

- ❑ **přítomnost ICD vylučuje zdravotní způsobilost**
- ❑ **přítomnost PM** vyžaduje odborné posouzení lékařem příslušné specializované způsobilosti
  - Vyhláška 11/2023 Sb. Ministerstva zdravotnictví o zdravotní způsobilosti ve vnitrozemské plavbě

Oblast sportu a tělesné výchovy:

Lékařský posudek obsahuje kromě závěru o zdravotní způsobilosti / způsobilosti s podmínkou / nezpůsobilosti

VYJÁDŘENÍ o typu sportovní aktivity z pohledu:

- a) sportovní aktivity s **vysokým rizikem poškození úrazem,**
  - b) sportovní disciplíny s **vysokým rizikem selhání základních životních funkcí v důsledku přetížení** (např. ultramaraton)
  - c) sportovní disciplíny **se ztíženou dostupností pomoci** (potápění, horolezectví > 4000 m.n.m.,...)
  - d) sportovní aktivity **prováděné v extrémních podmínkách zevního prostředí**
  - e) **letectví a parašutismus**
- Vyhláška 391/2013 Sb. Ministerstva zdravotnictví po dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy o zdravotní způsobilosti k tělesné výchově a sportu

...děkuji za pozornost

